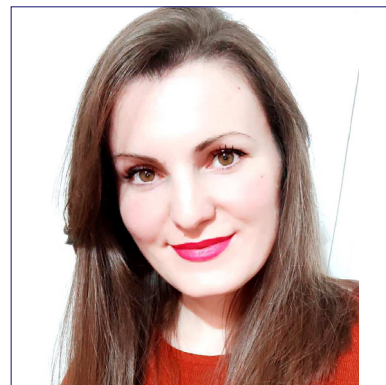

ALEXE RĂU: CREAREA ȘI DEZVOLTAREA CATALOGULUI COLECTIV SISTEMUL INTEGRAT AL BIBLIOTECILOR INFORMATIZATE DIN MOLDOVA (SIBIMOL)

Liliana CLIMA
ORCID 0009-0001-2290-4591
**Biblioteca Națională
a Republicii Moldova**

Rezumat: Articolul este un omagiu adus regretatului Alexe Rău și reflectă etapele semnificative ale activității Centrului de Coordonare Bibliografică al Sistemului Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova (SIBIMOL) din cadrul BNRM și ale partenerilor acestuia de la lansare și până în prezent. Sunt prezentate date statistice relevante.

Cuvinte-cheie: Alexe Rău, Sistemul Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova, Catalogul Național Colectiv Partajat, coordonare bibliografică.

Abstract: The article is a tribute to the late Alexe Rău and reflects the significant stages of the activity of the Bibliographic Coordination Center of the Integrated System of Computerized Libraries in Moldova (SIBIMOL) within the BNRM and its partners from its launch until now. It contains relevant statistical data.

Keywords: Alexe Rău; Integrated System of Computerized Libraries in Moldova; Shared National Collective Catalog; bibliographic coordination.

Am deosebita onoare, dar și enorma responsabilitate de a aduce un omagiu unui om extraordinar, o personalitate marcantă pentru cultura națională – regretatul Alexe Rău. Unul dintre proiectele de mare anvergură ale sale a fost proiectul SIBIMOL (Sistemul Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova); ex-directorul general al Bibliotecii Naționale [5] fiind autor al concepției și director al proiectului.

Reproducem câteva etape ale procesului de creare și implementare a proiectului SIBIMOL:

- anul 2000 – conceptualizarea ideii de proiect;
- anul 2001 – aprobarea și acceptarea proiectului de Fundația Soros-Moldova; crearea Consiliului directorilor bibliotecilor-participante, ulterior Consiliul Coordonator SIBIMOL; lansarea proiectului SIBIMOL la Palatul Republicii;

- anul 2003 – demararea primei etape de realizare a proiectului prin organizarea consfătuirii reprezentanților bibliotecilor-participante la SIBIMOL; semnarea contractului cu Fundația Soros-Moldova, sponsorul principal al proiectului SIBIMOL; școlarizarea la bibliotecile participante ale SUDOC (Système Universitaire de Documentation) – Catalogul Colectiv al bibliotecilor universitare din Franța; crearea grupurilor de lucru SIBIMOL: grupul Asigurare Lingvistică, grupul Logistic și Ingineresc;
- anul 2004 – aprobarea Caietului de sarcini pentru softul SIBIMOL; expertiza Caietului de sarcini de către Departamentul Tehnologii Informaționale; anunțarea și organizarea primei licitații pentru selecția firmei responsabile de elaborarea softului SIBIMOL. Câștigătorul tenderului este declarată firma IME România.

- anul 2005 – încheierea contractului de prestare a serviciilor de dezvoltare și întreținere a Sistemului Integrat al Bibliotecilor din Moldova între IME România și BNRM (la 29 iulie); lansarea manualului UNIMARC în limba rusă, versiunea HTML;
- anul 2006 – crearea și testarea primelor module ale softului SIBIMOL; prezentarea versiunii test a softului pentru bibliotecile din țară și pentru responsabilii din cadrul Fundației SOROS-Moldova; instalarea versiunii test a softului SIBIMOL pe serverul BNRM; testarea softului SIBIMOL de către specialiștii din bibliotecile participante la SIBIMOL [4];
- Anul 2008 – lansarea sistemului SIBIMOL (la 2 septembrie); lansarea paginii web: <http://www.sibimol.bnr.md>;
- Anul 2009 – crearea Centrului Coordonare Bibliografică, Centrului Asistență Logistică, Tehnologică și Metodologică;
- Anii 2010-2012 – testarea versiunilor softurilor TinREAD, SIBIMOL: 3.0.0; 3.0.1; 3.0.2, 3.1.0; elucidarea deficiențelor de program, elaborarea propunerilor de îmbunătățire a softurilor. Centrul SIBIMOL participă la o serie de întruniri la Centrul e-Guvernare în scopul promovării; propunerii de proiect „E-serviciul Acces Integrat la Sistemul de biblioteci al Republicii Moldova” (perioada 10-30 octombrie 2011). Monitorul Oficial al Republicii Moldova № 46-52 din 1 aprilie publică, în art. nr. 212, Hotărârea nr. 179 din 23.03.2011 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014. În compartimentul X *Cultură* al Planului [...], acțiunea nr. 520 „Modernizarea și diversificarea ofertei de servicii a instituțiilor culturale, dezvoltarea unicității culturale locale prin modernizarea activității caselor de cultură, echiparea și internetizarea bibliotecilor” include în calitate de activitate prioritară „Integrarea bibliotecilor din republică în sistemul SIBIMOL” [3].
- Anul 2013 – organizarea conferințelor zonale (32 de biblioteci publice raionale, municipale și orașenești au participat la instruirea de integrare în SIBIMOL.); integrarea primelor biblioteci din raioane-

le Anenii-Noi și Șoldănești;

- Prezent – SIBIMOL este unul din cele mai importante proiecte strategice în biblioteconomia și în cultura Moldovei în general. Actualmente SIBIMOL are 40 de parteneri: biblioteci publice raionale, centre de excelență, muzee, Institutul Național de Justiție etc. Baza de date CNCP conține aproximativ 781.000 de înregistrări bibliografice; înregistrări noi create de către bibliotecile partenere aproximativ 60.322. Catalogul SIBIMOL OPAC a fost consultat de 61.207 de utilizatori virtuali pe parcursul a 68.579 de sesiuni (în anul 2023) [2].

Este semnificativ discursul autorului de proiect în cadrul lansării Proiectului SIBIMOL. Titlul discursului prezentat de către Alexe Rău, „Moldova înainte de și după lansarea SIBIMOL-ului”, reliefează importanța strategică a proiectului, impactul esențial în poziționarea bibliotecilor și calitatea serviciilor oferite comunităților. Iată câteva fragmente din discursul menționat: „Ziua lansării sistemului național SIBIMOL poate fi percepută ca o linie de demarcare între ceea ce a fost biblioteconomia noastră până la acest moment și ceea ce urmează dincoace de această demarcație simbolică, dar și reală în același timp... Noul pe care îl comportă acest sistem este unul generator de perspective, el onorează orizontul de așteptare al bibliotecarilor și utilizatorilor, al societății în ansamblu și totodată îl extinde, el e o deschidere spre viitor SIBIMOL-ul e o provocare și în ceea ce privește modul de a fi bibliotecar și de a gândi biblioteconomia în Moldova. El va ridica munca noastră la un nivel elevat, îi va conferi atractivitate, inteligență și tonus vital. Deja în timpul testării modulelor sistemului, în special a modulului catalogare, colegii noștri au constatat, respirând parcă ușurat, că în sfârșit avem și în bibliotecile din Moldova o tehnologie informațională veritabilă. Această a doua respirație a noastră ne fortifică și ne înaripează în vederea drumului nou pe care pornim. Să ne fie într-un ceas bun...” [5].

Despre SIBIMOL putem menționa că și-a păstrat actualitatea și necesitatea. Iar, în contextul transformării și implementă-

rii Bibliotecii Digitale la BNRM, este chiar indispensabil. Concluzionând, menționăm recunoștința și aprecierea personalului implicat în asigurarea funcționării SIBIMOL

față de Alexe Rău, pentru faptul că a demonstrat aplicarea practică a managementului și leadershipului și a apreciat valoarea muncii acestuia.

Referințe bibliografice:

1. BIBLIOTECA Națională a Republicii Moldova – dimensiune identitară a țării: 190 de ani de la fondare și trei decenii de la atribuirea statutului de bibliotecă națională. Disponibil: <http://ns2.bnrm.md/files/publicatii/Biblioteca-dimensiune.pdf> (accesat 2024-04-18).
2. CLIMA, Liliana. Centrul de Coordonare bibliografică al Sistemului Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova: provocările și realizările anului 2023. In: Magazin bibliologic. 2023, nr. 1/2, pp. 22-26. ISSN 1857-1476.
3. DESPRE SIBIMOL. Disponibil: <http://sibimol.bnrm.md/ro/despre-sibimol> (accesat 2024-04-18).
4. PANICI, Alla. SIBIMOL. Metamorfoze 2003 – 2014. In: Magazin bibliologic. 2014, nr. 1-4, pp. 149-152. ISSN 1857-1476.
5. RĂU, Alexe. Discurs Moldova înainte de și după lansarea SIBIMOL-ului. Disponibil: <http://sibimol.bnrm.md/ro/despre-sibimol/36-moldova-inainte-de-si-dupa-lansarea-sibimol-ului> (accesat 2024-04-18).